

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II.

Nr 9726 /II.

8593 J 21
Warszawa, dn. 31. III 1922 r.

Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikat prasowy z Moskwy i Rygi.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNICTWO WODZA
L. G. 8593 J 2
5. IV 1922 roku
Wpisano dn. 102 roku
Wyszło dn. 102 roku
Załączników.....

2 r.
Szef Wydziału Organizacyjnego

Jankowski
major

Komunikat prasowy

z dn. 20. III. 22 r.

Moskwa

Przem

1

3/ R

*Wyjechał z tego powodu kate...
dokto do walki...
postawie ludności...
19 Am...
19 Am...*

"Izwiestja" zamieszczają komunikat urzędowy o wypadkach; jakie rozegrały się w m. Szui w Iwanowozniasieńskiej gubernacji z okazji rekwizycji kosztowności cerkiewnych, a mianowicie w chwili, gdy komisja powiatowa chciała przystąpić do rekwizycji, tłum wiernych zaczął stawiać opór, nie chcąc dopuścić do rekwizycji, wówczas wystąpiło wojsko, które oddało kilka salw do tłumu. Tłum ustąpił pozostawiając na placu kilku zabitych i kilkunastu rannych, w tem wiele kobiet. Do Szui wysłana była komisja W.C.I.K. celem przeprowadzenia śledztwa, która przyznała, że postępowanie władz było zgodne z prawem i prawidłowym. Komunikat operacyjny sztabu wojsk republ. Dal. Wsch. z dn. 21. III. Przeciwnik ścigany przez nasze wojska schronił się w tak zwany rejon neutralny. 19. III opuścił rejon st. Murawiewo-Amurskajai cofa się dalej w kierunku południowym. Prowadząc pościg, oddziały nasze stoczyły walkę pod Tantelejnowówką, odrzucając na południe straż tylną przeciwnika. W nocy na 21. III nasze wojska zajęły st. Prohasko. Jak donosi prasa moskiewska z Czyty - przewodniczący delegacji republiki Dal. Wsch. w Dajronie wyczytał Japonii notę od ministra spraw zagranicznych Jamsona, w której szeregiem faktów dowodzi, że Japonja bierze czynny udział w okazywaniu pomocy wojskom białym, które przepuszczają w stronę neutralną i wobec czego rząd republ. Dal. Wsch. oświadcza, że w razie złamania przez dow. japońskie układu w tak zw. neutralnej strażi armja republ. Dal. Wsch. ścisnąć będzie białe bandy na całym terytorjum Frymoria.

28. III wczoraj otwartym został 11 zjazd ros. kom. partji. Z ramienia centr. kom. otwarcie zjazd Lenia, który podkreślił, że po raz pierwszy zjazd otwartym został w warunkach pokoju t.j. po roku pokojowej pracy bez interwencji ze strony kapitalistycznych państw. W roku tym jednak mówił Lenin zwalili się na Rosję jeszcze gorsze nieszczęścia. Nastąpiły wybory prezydium, do którego weszli Lenin, Trocki, Kamieniew, Zinowjew, Stelin, Wołotow, Bomszki Pietrowski, Gubar, Frundze, Smirkow, Zielenski, Brusnikidze, Rachambel, Jarosławskij, Choderow-

ski, Woroszyłow i Komarow. Dokonano wyboru komisji mandatowej i rewizyjnej jakoteż specjalnej celem opracowania kwestji o pracy na wsi. Porządek dnia zawierał prócz referatów centr. komitetu kwestje związków zawodowych i polityki finansowej. Na posiedzeniu rannem wystąpił z wielką mową Lenin który wygłosił polityczny referat centr. komitetu. Na posiedzeniu wieczornem wygłosił referat organizacyjny Mołotow.

Komunikat prasowy

z dn. 29. III. 22 r.

Moskwa.

"Prawda" zamieszcza artykuł w sprawie znanych wypadków w Szui w związku z rekwizycją cerkiewnych kosztowności. Według oświetlenia "Krawcy" "Prawdy" wypadki, jakie tam miały miejsce wywołane zostały zbrodniczą agitacją cerkiewnej agitacji. Należy temu położyć koniec. Władza sow. ma środki ku temu i obowiązana jest sprawę rekwizycji kosztowności cerkiewnych doprowadzić do końca, opornych zmusić do posłuszeństwa.

29. III. W dużym swem referacie Lenin ogarnął wszystkie najważniejsze zagadnienia zewnątrz i wewnątrz polityki sow. Zadnych nowych myśli nie wypowiedział, a raczej zilustrował stan faktyczny obecny, objaśniając go, wykazując usterki i błędy i drogi wiedące do ich naprawy. W początku poruszył sprawę konferencji genueńskiej, przy czem zaznaczył, że jest to już przedmiot wyczerpany przez prasę i dyplomację. Do Cerkwi jada przedstawiciele Rosji jako kupcy celem uzyskania dogodnych warunków handlu z zagranicą. Następnie przechodzi do kwestji nowej ekonomicznej polityki, która jego zdaniem głównie wprowadzona została dla chłopstwa. Teraz wszystko zależy od komunistów - mówi Lenin - i czy potrafią oni wytrzymać konkurencję z kapitalistami i czy nauczą się od nich pracować. Chłop dotychczas pracował na kredyt teraz oczekuje on od nas wyników i pomocy. Dalej przechodzi on do kwestji nowej ekonomicznej polityki, która jego zdaniem głównie wprowadzona jest

została dla chłopstwa. Teraz wszystko zależy od komunistów - mówi Lenin - czy potrafią oni wytrzymać konkurencję z kapitalistami i czy potrafią oni wytrzymać konkurencję z kapitalistami i czy nie nauczą się od nich pracować. Chłop dotychczas pracował na kredyt teraz oczekuje on od nas wyników i pomocy. Dalej przechodzi on do kwestii odwrótu komunistycznego. Twierdzi on, że każdy odwrót jest trudnym i że najważniejszą rzeczą jest utrzymanie w nim dyscypliny. Odwrót jest już obecnie zakończony pozostaje tylko przegrupowanie sił. Przestańcie dysputować o "naso" (nowa ekonomiczna polityka) - mówi Lenin - a powiększycie liczbę towarzysztw mieszanych, gdyż te dowodzą, że my coś umiemy. W końcu swej mowy Lenin podkreśla, że punkt ciężkości nie w polityce, a której się za dużo mówi, a w ludziach i ich doborze. Położenie międzynarodowe Rosji znacznie się poprawiło. W wewnętrznej budowie przed nami leży wielka praca. Dotychczas masę nam wierzyły, lecz jeśli my masom prócz dekretów nie damy nic realnego, to one z nich się śmiać tylko będą. Trzeba się uczyć komunistom i uczyć się prędko, o ile nie staną nam na drodze przeszkody zewnętrzne w rodzaju interwencji i wewnętrzne w rodzaju zbyt długiego kryzysu finansowego. Na zakończenie żąda Lenin, by nie łączyć pracy rządowej sowieckiej z pracą partyjną. Te dwie prace muszą być rozdzielone. Tutaj autorytet rady komisarzy ludowych musi być podniesionym, by politbiuro nie zdobywało zbyt wiele atrybutów. Na rannym posiedzeniu 28. III trwała dyskusja nad referatem centr. kom. Na posiedzeniu wieczornym wystąpił z mową Mołotow, po czym dyskusja została zakończona. 29. III dzisiaj został ostatecznie załadowanym i wyjeżdża z Moskwy wieczorem z niewiadomych powodów Czeka i aresztowała 5 osób na tym eszelonie i odprowadziła do więzienia. Delegacja repatriacyjna polska wzięła kroki celem ich uwolnienia. 29. III / "Ekonomičeskaja Żiźń" zamieszcza dzisiaj wstępny art. R artykuł, w którym dowodzi, że Niemcy naciskane dzisiaj przez Ententę do płacenia sum reparacyjnych znajdują się w położeniu bez wyjścia i wobec konferencji genueńskiej powinny zrozumieć, że jedynym ich ratunkiem jest gospodarczo zbliżenie się do Rosji, przez którą otwiera się dla nich droga na wschód i wielkie gospodarcze perspektywy. przy czym zach-

wają swą własną ekonomiczną politykę. Powodzenie ich na konferencji genu-
eńskiej zależy od tego, czy potrafią to Niemcy zrozumieć przed lub też
na konferencji.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Komunikat prasowy

z dn. 29. III. 22 r.

Ryga.

Konferencja bałtycka z udziałem Rosji zaczęła się ma w środę w po-
łudnie. Termin tej jednak może ulec jeszcze opóźnieniu. Finaandja oświad-
czyła, iż weźmie udział w konferencji i tylko przez swego przedstawiciela
w Rydze i to jedynie w celach informacyjnych. Do delegacji sowieckiej ja-
dącej przez Rygę do Genewi prócz dotychczas wymienionych jej członków
ma asleżeć też prezes głównego trybunału rewolucyjnego Krylenko.

Zaczęły się narady komisji pogranicznej estońsko-łotewskiej prze-
niesione tu z Rewla.

"Siedzielnia zamieszcza obszerny artykuł finaandzkiego profesora Tiam
dra pod tytułem "Finaandja i konferencja warszawska". W artykule tym ~~przez~~
~~autor~~ autor stwierdza, iż w nastrojach politycznych Finaandji zaszła
znacząca zmiana, dzięki której sprawozdanie ~~polityczne~~ o uchwałach warszaw-
skich było przyjęte w komisji parlamentu bardzo krytycznie. W komisji
parlamentarnej między innymi zarzutami wyrażano ubolewanie, iż Finaandja
związała się uznaniem traktatu ryskiego. Pragnienie sojuszu z Polską ogrom-
nie ostygło, natomiast poprawiły się znacznie stosunki Finaandji z so-
wietami.

Moskwa. Narkomfin postanowił zwrócić właścicielom dokumenty i papie-
ry zabrane z sejfów bankowych. Dokumenty zależnie od ich charakteru wyda-
wane będą na zasadzie pocztowego wydziału rozrachunków międzynarodowych
komisarza finansów, komisarza oświaty lub narkomindielu.

Moskwa. Ziaowjew przestał być prezesem sowietu petersburskiego.
Centralny komitet partji komunistycznej polecił wybrać na jego miejsce
Smirnowa dotychczasowego prezesa rewkom syberyjskiego.

Rewtrybunał osądzi sprawę zabójcy pomocnika litawskiego attaché
wojskowego. Zważywszy, że przyczyną zbrodni była zazdrość o żonę podsądną
Zeludkow Pawłow skazany został na 2 lata więzienia.

litwa

g
J
Litewski poseł w Rydze Zaunius oświadczył współpracownikowi "Latwijas Kareiwis", że Litwa oczekuje rozstrzygnięcia losu Kłajpėdy na korzyść Litwy przez radę ambasadorów jeszcze przed geneńską konferencją. Takie rozstrzygnięcie umocniłoby stanowisko Litwy względem Polski i odebrałoby kwestji wileńskiej charakter anglości. "Latwijas Kareiwis" w artykule czy potrzeba państwu bałtyckim konwencja wojskowa, krytykuje stanowisko części prasy fińskiej i ubolewa, że niektóre państwa bałtyckie władze tylko odczuwają potrzebę związku bałtyckiego, gdy zagraża im bezpośrednio niebezpieczeństwo.

Pałt.

Dziś o godzinie 11 i pół w litewskim ministerstwie spraw zagr. rozpoczęła się konferencja państw bałtyckich z udziałem Rosji sowieckiej. Polskę reprezentuje poseł na Litwie Jodko, sekretarzem strzebosz. Ze strony Rosji biorą udział Czezerin, Litwin, Joffe, Jurejew i dwóch sekretarzy. Przedstawicielstwo litewskie składa się z Mejerowicza, ministra skarbu Kalaiasa i ministra komunikacji Pauluka. Delegaci Estonji Strandman i Markus jeszcze nie przybyli wobec czego Estonję reprezentują zarazie tylko miejscowy poseł Meljama. W imieniu Finlandji bierze udział w konferencji miejscowy chargé d'affaires sylwarder, lecz tylko w charakterze informacyjnym. Generalnym sekretarzem konferencji jest litysz Wesma. Konferencja rozpoczęła się posiedzeniem plenarnym, na którym wygłosił mowę powiatłą prezes ministrów litewskich Mejerowicz. Zaznaczył w niej, iż celem narad jest utrwalenie pokoju i ustalenie stosunków ekonomicznych. Czezerin odpowiadając mu stwierdził, że z punktu widzenia Rosji sowieckiej konferencja ma te same cele. W ślad za posiedzeniem plenarnym odbyło się posiedzenie pięciu głównych przedstawicieli państw zainteresowanych. Ustalono na niem porządek dzienny konferencji na pierwszym punkcie którego są sprawy ekonomiczne. Dależy ciąg narad jutro o 10 rano. Jutro też przewidywany jest koniec konferencji. Komisji nie będzie. Obrady toczą się w języku francuskim. Dziś o 5 popołudniu przyjęcie dla uczestników konferencji u prezydenta Tschakstego wieczorem przedstawienie galowe w operze.

Wczorajszej nocą aresztowano cały szereg emigrantów rosyjskich przeważnie byłych oficerów, a także księżna Iiven, zajmująca się dobroczynnością.

Krąży pogłoski jakoby aresztowania te pozostawały w związku z ~~XX~~
zamiarami zamachów na dyktatorzy sowieckich ~~XXXXXX~~
~~XXXXXX~~ Podpisane została
umowa handlowa łotewsko niemiecka mającej więcej zgodna z tekstem opracowa-
wanym w roku zeszłym.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

363

8593 J21

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Warszawa, dn. 1.IV. 1922 r.

Oddział II.

Nr 2775 /II.

Do

Adjutaatury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikat
prasowy z Rygi.

Szef Wydziału Organizacyjnego

Jankowski

m a j o r

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
L. G.
869502
Wpłynęło dn. 5.11. 1922 roku
Wyszło dn. 1922 roku
Załączników.....

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Komunikat prasowy

z dn. 30. III. 22 r.

Ryga

Dziś przybyła delegacja estońska. Składają ją minister spraw zagranicznych Piip, dyrektor departamentu politycznego Markus, były prezydent ministrów i szef sztabu Lill. O 10 rano wznowiły się obrady konferencji bałtyckiej. Posiedzenie przedpołudniowe wypełniła dyskusja nad koniecznością odrodzenia ekonomicznego Europy Wschodniej, przy czym delegaci rosyjscy wypowiedzieli swe obawy, że kapitał zachodni dążyć będzie do ograniczenia suwerenności państwowej Rosji i do jej wyczerpania ekonomicznego. Ze strony delegatów innych państw skazywane były przeszkody w wewnętrznym ustroju samej Rosji i nie pozwalające jeszcze obecnie pracować skutecznie nad odbudową życia ekonomicznego, a więc skoncentrowanie handlu zagranicznego w ręku państwa. Brak gwarancji dla handlu i zły stan środków komunikacji. Delegaci rosyjscy skarżyli się, że Polska nie przepuszcza towarów do Rosji. Po południu zaczęła się dyskusja o środkach utrwalenia pokoju w Europie wschodniej.

Ryga. Pisma ryskie ogłaszają wywiad z posłem litewskim Zauniusem. Oświadcza on, iż Litwa nie bierze udziału w konferencji ryskiej wskutek swojego stosunku do Polski. Przy czym twierdzi dosłownie, że z państwem, ~~które~~ ^{Litwa} które łamie dawne traktaty nie można zawierać żadnych nowych. Zaunius jest pełen oburzenia, że państwa bałtyckie wzięły udział w konferencji warszawskiej i twierdzi, że Litwa uważa wzięcie udziału w naradach warszawskich przez Łotwę mimo nieobecności przedstawicieli litewskich, jako zmianę stanowiska Łotwy do Polski. To samo tyczy się Estonji i Finlandji. Naród litewski jest niesłychanie oburzony na politykę państw bałtyckich w związku z umową zawartą w Warszawie i czeka w napięciu ażali społeczeństwo łotewskie zaakceptuje owo izolowanie Litwy, które w żadnym razie nie leży w interesach Łotwy. Zaunius oświadczył, iż uważa wyniki konferencji warszawskiej za równoznaczne z niez-

temu uznaniu zamachu stanu dokonanego przez Polskę w sprawie wileńskiej Litwa musi wskutek tego uważać stanowisko innych państw bałtyckich jako zwrócone przeciwko sobie. Nie uznaje ona nigdy aneksji Wilna przez Polaków chociażby było jej to zalecane z zewnątrz.

Rewel. Z miastodajnych kół estońskich komunikują, że władze estońskie odkryły tajną organizację rosyjsko-niemiecką, na czele której stał sekretarz hrabię Mirbacha.

Kreml. Organizacja ta przygotowała rozruchy wewnętrzne. Pozostawała w związku z grupami spiskowców zdezakowanych w Polsce i na Łotwie. Otrzymywała pieniądze od bolszewików i dążyła do sprowokowania państw pogranicznych do wojny z Rosją sowiecką.

Dziś zakończone będą obrady konferencji ryskiej na kolei i na ulicach zastosowano nadzwyczajne środki ostrożności. Wczoraj pociąg od granicy rosyjskiej do Rygi prowadził wice-dyrektor zarządu kolejowego, w wagonach światło pogaszone. Wszystkie pociągi na drodze zatrzymano. Dworzec obstawiono, policją tajną i jawną, która nie dopuszczała do wagonu zbyt natężonych dziennikarzy. "Latwijes Bargas" omawiając artykuł "Berliner Tageblattu" o warszawskiej konferencji - zaznacza, że niezadowolenie prasy niemieckiej nikogo nie dziwi. Przyjeżdżając sowiecko-niemiecka zmusza właśnie państwa bałtyckie do zjednoczenia.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II.

Nr 9912 II.

8596 J2
Warszawa, dn. 3. IV 1922 r.

KP

Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości
komunikat prasowy z Rygi.

Szef Wydziału Organizacyjnego

J. Korwinski
major

367

*220aj h₂ to
same co było w sprawie
polskiej*

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Komunikat prasowy

z dn. 31. III. 22 r.

Ryga.

Protokół zamknięcia zjazdu delegatów państw: Estonji, Lotwy,
Polski i R.S.F.S.R., który miał miejsce w Rydze dn. 29 i 30. III. 22

Po rozpatrzeniu kwestji dotyczących : a) odbudowy życia ekonomicznego Euro-
py Wschodniej , b) wznowienia stosunków handlowych pomiędzy państwami repre-
zentowanymi i c) skonsolidowania stanu pokojowego w Europie Wschodniej, zjazd
w Rydze powziął rezolucje następujące:

1) delegaci Estonji, Lotwy, Polski i R.S.F.S.R. zebrani w Rydze dnia 30. III
1922 r. rozpatrzywszy pewne kwestje ekonomiczne w tym samym stopniu ważne
dla ich krajów zgodzili się z tem, że byłoby pożądanem skoordynować ak-
cje ich reprezentantów na konferencji międzynarodowej w Genewie w sprawach
wymienionych wyżej. Wychodząc z zasady ~~nie~~ poszanowania suweren-
ności politycznej i ekonomicznej tych państw i z konieczności zaciąga-
nia kredytów cudzoziemskich w celu odbudowy życia ekonomicznego Europy
Wschodniej, wyżej wymienieni delegaci są zdania, że należy popierać wol-
ność traktatów umów finansowych i ekonomicznych czy to z poszczególnymi
państwami, czy ze stowarzyszeniami finansowymi, lub też poszczególnymi
finansistami. Delegaci państw reprezentowanych na konferencji, zadeklaro-
wawszy, iż są gotowi dotrzymać ^{ściśle} wszystkich zobowiązań powziętych przez ich
rządy w traktatach pokojowych zawartych pomiędzy Estonją i Rosją sow. z
2 lutego 1920 r., Lotwą i Rosją - 11 sierpnia 1920 r., i pomiędzy Polską,
Rosją, Ukrainą i Białorusią - 18 marca 1921 r. - oświadczyli, iż uważają
za konieczne dla sprawy odbudowy ekonomicznej Europy Wschodniej - uzna-
nie rządu sowieckiego.

2) Delegaci Estonji, Lotwy, Polski i R.S.F.S.R. na konferencji
ryskiej w dn. 30. III. 22 r. ~~wykazując~~ oświadczają, iż w interesach
wznawienia stosunków handlowych pomiędzy państwami reprezentowanymi na
tej konferencji leży ~~przyjąć~~ pod uwagę art. 17 treści następującej:

a) uznania prawa wolnego wjazdu i ułatwianie cyrkulacji na terenie tych państw z uwzględnieniem ich jurysdykcji, oraz ułatwianie wyjazdu zagranicę w sprawach handlowych w porozumieniu z delegacjami miejscowymi.

b) ułatwianie przewozu pomiędzy państwami reprezentowanymi na konferencji, szczególnie zaś ustalenie bezpośredniego przewozu towarów przeznaczonych dla tych krajów.

c) wszczęcie transakcji handlowych opartych na kredycie, zagwarantowanych przez towary sprowadzone z zagranicy, lub też przez banki krajów zainteresowanych, oraz ułatwienie zakładania spółek mieszanych, mających na celu zadośćuczynienie specjalnym potrzebom życia ekonomicznego tych krajów.

d) zaproponowanie centralnym instytucjom kredytowym danych krajów nawiązania ścisłych i bezpośrednich stosunków finansowych z odpowiednimi instytucjami innych państw reprezentowanych na konferencji.

3) Delegaci Estonji, Lotwy, Polski i R.S.F.S.R. zebrani w Rydze dn. 30. III 22 r. wyrażają uroczyście swe gorące pragnienia pokojowe, oraz chęć pozostawania nadal w dobrych stosunkach sąsiedzkich i rozstrzygnięcia kwestji spornych drogą pokojową. W tym celu będą popierali całkowicie zasadę ograniczenia sił zbrojnych wszystkich państw. Uważają, że w celu zapewnienia pokoju koniecznym jest, by granice strzeżone były li tylko przez wojska regularne, lub też straż pograniczną danego państwa. W tym samym celu uważają za konieczne ustalenie wzdłuż granic stref, na terenie których siły zbrojne będą mogły się znajdować w ilości minimalnej, jednakowej dla dwóch państw sąsiadujących ze sobą. Obszar i ilość wojska rozkwaterowanego w danej strefie zostaną ustalone za wspólnym porozumieniem tych państw.

Równocześnie delegaci państw wyżej wymienionych konstatują, iż grupowania sił zbrojnych na krańcach granic, jako też ruch tych przestąpieniech tych ostatnich na terytorjum państwa sąsiedniego będzie uważane za naruszenie pokoju, znajdując, że każde z państw jest odpowiedzialne za tworzenie się na jego terytorjum bandy, oraz za przekroczenie owych band granicy państwa sąsiedniego,

Delegaci wyrażają zdanie, iż byłoby pożądanem, by strony reprezentowane na konferencji opracowały w Genui ścisłe plany, mające na celu realizację

wyżej wymienionych punktów.

~~Włodzowski~~ protokół zredagowany w Rydze, 30 marca 1922 r.

w czterech egzemplarzach

Delegacja sowiecka wczoraj wieczorem wyjechała nadzwyczajnym pociągami przez Berlin do Genui. Przedstawiciel Finlandji Sylwander brał udział tylko w charakterze informacyjnym i nie podpisywał protokołu obrady konferencji pozostawiały wrażenie, że ekonomiczne położenie Rosji ^{do} zmusza ją istotnie za wszelką cenę do prowadzenia polityki pokojowej i szukania kompromisu. Tym samym duchem przemiknięty był interwiew Czyczarina, dany 30 dziennikarzom. Interwiew nie wykraczał poza sferę ogólnikowych zapewnień o pokoju i odbudowaniu Europy. Czyczarin w sprawie wileńskiej stanął na stanowisku traktatu ryskiego. Dziennikarzom rosyjskim odmówiono interwiewu. Dziś konstytuanta kotewska zajmie się ratyfikacją układu warszawskiego państw bałtyckich. Przeciw ratyfikacji głosować będzie jedynie lewica socjalnej demokracji.